

ct

Perante o espello

(Ante el espejo)

de
Iván Caloto

(fragmento)

I

Parque de cidade. Ó fondo, unhas poucas árbores e algún bambán enferruxado. Á dereita, un banco branco de madeira. Á esquerda, baixo unha árbore e máis atrás có banco da dereita, un outro banco de madeira. Algún xoguete de plástico esquecido pola area do chan. Algunha papeleira chea a rebordar.

Na escena é día, sentado no banco da esquerda, aparece un Home algo sumido na escuridade da sombra da árbore. Viste gabán longo e descolorido, e embaixo roupas luídas. O Home garda silencio.

Aparece unha Muller cun Neno collido da man. É unha muller de aspecto latino, de pel de cor morena e trazos exuberantes. O Neno tira dela para ir xogar, pero ela senta no banco da dereita e faino sentar ó seu carón. Entre saloucos, dálle a merenda dunha bolsa grande. Logo deixa ó Neno ir xogar. O Neno desaparece da escena. A Muller saca unha revista e comeza a ler.

HOME

Ámote. *(pausa)* Sempre te ameí, dende o primeiro día en que te vin. *(pausa)* Ámote. Amo a túa doce cara e esa maneira lene que tes de camiñar... coma se tiveses medo de pisar demasiado forte. Amo a maneira que tes de move-las mans *(pausa)* sobre todo cando botas o cabelo cara atrás. Amo o teu cabelo moreno e rizo e amo velo caendo polas túas costas... semella que me chama... e quéroo tocar. *(pausa longa)* Quérote, ¿non te decatas?, ¿non ves que tes un home que te quere? *(pausa)* Chegaches a min cando pensaba que nada había neste mundo para o aturar. Cando máis desesperado estaba. E fuches un raio de luz e entraches na miña vida coma un ciclón e enchíche-los meus días de cores e... *(pausa)* Ámote. ¡¿NON VES QUE TE AMO?! ¡Lercha inmunda, mira para min! ¿Quen te cres que es para desprezarme así? ¡Non es máis ca unha mona inmigrante, suxa, inmunda, que ven ó meu país para mendigar uns poucos cartos! ¡Pendanga! ¡Putá! ¡Mira para min! ¡Mira para min! Merezo que me mires... *(pausa longa)* Ámote dunha maneira sublime. Non hai nada neste mundo que me poida afastar de ti, miña flor... Seino todo de ti. Sei que chegaches dende Ecuador sen un pataco e sen papeis, e que acadaches este traballo logo de pasar moita fame... E agora coidas dun neno alleo, cando os teus propios fillos están a morrer de fame na túa casa. Pero ti tes que traballar, non podías quedar alá, sen un futuro que lle dar ós teus fillos. E chegaches a esta Patria Nai, a este Xardín das Marabillas, refuxio dos teus irmáns, de colombianos, de mexicanos, de peruanos de... Fuxiches do teu país, esquecendo no camiño a túa familia e o teu pasado, pensando que chegabas á Terra Prometida *(pausa)* ¿Pero non ves que aquí as cousas están igual de mal? *(pausa)* Se cadra nós non temos que fuxir deixando os nosos fillos atrás, para mandarlle cartos por correo cada mes, mais, ¿non ves que todos seguimos a ser escravos? ¿Pensas de verdade que aquí es libre? ¡¿É QUE SEICA NON VES PARA QUEN ESTÁS A TRABALLAR!? ¡Lercha, máis que lercha! ¡Eu ben sei o que fíxeche para chegar ata aquí! ¡Eu ben sei dos teus traballos polas rúas, vendendo o teu corpo e os teus bicos ó primeiro que pagase! ¿Sénteste agora mellor? Agora, que coidas o fillo dun respectable médico, ¿pensas que es mellor ca antes? ¡SEGUES A SER UNHA PUTA! *(pausa longa)* E eu, aínda así, ámote. Ámote dende aquel momento no que miraches para min... Ben sei que non foi nada máis ca un intre, un intre delicioso no que os teus ollos se xuntaron cos meus e bailaron xuntos unha danza ritual... Xa, xa sei que non queres que me dea de conta, que es moi vergoñosa e xogas a non te decatar da miña presenza. Pero segues a vir cada día a este

parque a xogar con ese neno alleo. Segues a vir porque sabes que eu estarei aquí, agardando a que veñas e sentes no teu banco... ese banco que eu sempre gardo para ti. *(pausa)* Un día achegouse un vello e tentou sentar no teu banco. Eu non tería feito nada se fose noutro momento pero *(pausa)* achegábase a hora na que ves ti. Non podía permitir que chegases e atopases o teu banco ocupado. Non podía aturar a idea de que marcharas, ó non ver un sitio para ti. *(pausa)* Así que manguille unha patada na caluga. Lembro o ruído seco “croc” do seu pescozo ó se crebar. O vello caeu ó chan. E tiven que o levar no meu coche ó vertedoiro. *(pausa)* Penso que aínda non o atoparon. *(pausa longa)* ¿Ves como me sacrifico por ti? ¿Decátaste do meu profundo amor? Aquel día chegaches á túa hora e, coma sempre, evitaches mirar para min, pero sentaches no teu banco e polos teus sorrisos... Si, xa sei que llos adicabas ó neno que coidas, pero eu ben sei que eran para min... polos teus sorrisos me decatei que ti sabías do esforzo que eu acababa de facer por ti. Nunca antes te vira sorrir daquela maneira. *(pausa)* ¿¡DECÁTASTE DOS MEUS ESFORZOS!? ¿Ves do que son capaz por ti? ¿Ves o que podo chegar a facer? *(pausa longa)* Ti fuches a única muller que mirou para min. A única agás a miña nai. Pero ela xa morreu. Non, non, non, eu non lle fixen mal. Seica foi un cancro ou algo así. E meu pai encirroume nun hospital... Non porque eu estivera enfermo, senón porque quería volver a casar, e eu aparecía coma un estorbo nos seus proxectos. Mais pronto me deixaron saír. *(pausa)* ¿Sabes o primeiro que fixen en canto saín? Fun coñecer á nova muller do meu pai. Cheguei á miña casa e ela mesma abriu a porta. Finxía, claro, pois dixo non saber quen eu era. Mais non me importou. Collina polas costas e boteina escaleiras abaixo. Caeu coma un saco de patacas. Pero non penses que foi unha arroutada... é que... é que non o puiden evitar. *(pausa)* ¿Decátaste? Ela finxía non me coñecer, non quería acepta-lo fillo do seu home coma un novo fillo e... ¡¡NON ME QUEDOU OUTRA SAÍDA!! *(pausa longa)* Ti fuches a única muller que mirou para min. A única que me mirou coma un home e non coma un neno ou un mendigo ou... ou un tolo. ¿¡POR QUE XA NON ME MIRAS!? ¿Por que, agora, xa non me miras? ¡Estou canso dos teus xogos a me ignorar! ¡Estou canso de ter que segui-los teus pasos polas rúas e de que ti xogues a non me ver! ¡Ben sabes que estou aquí! ¡Mírame dunha vez! ¡MÍRAME DUNHA VEZ!

A Muller érguese de súpeto. Recolle as súas cousas –unha revista, un walkman, unha carta- e chama polo rapaz. O Neno aparece algo manchado de terra. Ela límpao cun pano de papel e marcha, pasando por diante do Home. Este érguese e vai tras dela, coa mirada perdida. Saen. Séntense golpes e berros detrás do escenario. Luz vermella intensa. Aparece o neno correndo e chorando, e marcha pola outra banda.

II

Bar de medianoite. Barra con parede de espello detrás, andel con botellas. Un Camareiro está a limpar nuns vasos e a recoller na barra. Banquetas a carón da barra e unhas mesas con cadeiras.

O mesmo Home do parque, sentado nunha banquetta na barra. Observa fixamente para Outro Home, sentado nunha das mesas. Este segundo home está a tomar unha copa e a ler nun periódico. É un mozo ben vestido e fermoso, arranxado e ben peiteado.

HOME

Ámote. (pausa) Sempre te ameí, dende o primeiro día en que te vin. (pausa) Ámote. Amo o teu corpo forte e a tatuaxe do teu brazo. Amo o teu modo de vestir, sempre tan elegante, tan “á última”. Amo eses teus ollos doces, ¡cantas veces me teño preguntado pola súa maneira de mirar, polo significado do seu ollar! Pero, perante todo, amo o teu modo de vida. Traballas no que te gusta e vives nunha casa fermosa. Déitaste con quen che apetece, tanto homes coma mulleres, e non tes ningún tipo de ataduras. Viaxas por todo o mundo e aínda che sobran cartos para mercar aparellos fermosos e inútiles, mercados soamente polo pracer de mercalos. Ámote porque semellas un paxaro libre e voas por onde queres. (pausa) Ti es o verdadeiro home libre. (pausa) ¿¿POR QUE NON PODO EU SER COMA TI!? ¡Eu quero ser coma ti! ¡Eu quero ser ti! (pausa) Aínda que me conformaría con que fose-lo meu amigo. O meu único amigo. O meu amigo íntimo ó que lle contaría os meus máis segredos desexos, as miñas penas e as miñas alegrías. Un meu amigo co que ir pasear polas rúas, saltando de copa en copa e de cama en cama. Un meu amigo que chorase comigo e rise comigo. Un meu amigo que nunca se esquecese do meu aniversario e que me chamase por teléfono dende Bangkok ou Nova York ou Budapest, só para dicirme ¡Ola! ¿como vai todo? (pausa) ¿Queres ser ti o meu amigo? (pausa) ¿¿QUERES SER TI O MEU AMIGO!? ¡Resposta! ¡Fillo de puta, resposta! ¿É que seica te cres superior a min? ¡Non penses que por ter un cochazo e deitarte con corpos Danone es ti mellor ca min! ¿Óesme? ¿¿ÓESME!? (pausa) Non es máis ca outro fillo de puta que se cre superior ós demais. ¿Es feliz coa túa vida, non si? ¡MENTES! Eu ben sei que non es esa persoa feliz que aparentas. Que, tódalas noites, cando botas fóra da cama ó teu último ligue, choras na almofada as túas ridículas penas de soidade. Si, de soidade. Eu ben sei que ti es o home máis só deste mundo. Non atopas nada nin ninguén que te satisfaga, que te encha coma ti queres. Es un home famento de amor, e ó que lle dan tan só sexo. E ti aceptas, coma unha puta calquera, que usen o teu corpo a cambio duns cantos aloumiños e bicos. E cando todo remata, cando as horas de paixón chegan ó seu remate, érgueste da cama e corres ó baño a vomitar do noxo que sentes por ti mesmo. E botas fóra da casa ó teu derradeiro amante porque xa non aturas a súa presenza. (pausa) Porque te das conta de que non é máis ca outro cliente que pagou as súas horas de amor cunha caricia. (pausa) ¿Non ves que eu son a túa única esperanza? ¿Non ves que eu si sei como darche o que precisas? (pausa) Eu son un home cheo de amor por dar. Eu sabería o que facer no momento preciso. Sabería cando chamarte por teléfono e invitarte a un café para falar das nosas vidas. Sabería cando collerte da man e poñe-lo meu ombro para que chorases. Sabería cando darche unha aperta e cando deixarte só para que meditases. (pausa) Mais ti, non me falas. Mais ti, non me miras. Eu ben sei que te decatas da miña presenza, máis dunha vez teño collido o teu ollar cara min. Ben sei que ó primeiro, pensabas que andaba detrás do teu corpo, coma tantos outros. Mais eu non

quero se-lo teu amante. Non, mellor dito, non quero se-lo amante do teu corpo, eu quero se-lo amante da túa alma. Eu sería o que ti precisas para enche-la túa vida como ti queres. *(pausa)* Entendo. Entendo que esteas confundido, que non saibas ó que te ater comigo. Sei que nunca tiveches un verdadeiro amigo e que, coma esta é a primeira vez que che ocorre, non sabes como actuar. *(pausa)* ¡PERO MÍRAME! ¡FÁLAME! ¡Deixa de ollar ese periódico dunha vez! ¡Non es máis ca un estúpido que só sabe ver o seu embigo! ¿Créeste o centro do mundo, non si? ¡Pois non o es! ¡Nesta cidade hai mil persoas mellores ca ti! *(pausa longa)* E, aínda así, eu quero se-lo teu amigo. *(pausa)* Eu faría o que fixera falla para te axudar. ¿Lembras aquel rapaz, o xornalista? Aquel, co que estiveches enleado máis tempo que con ninguén antes. Aquel que non deixaba de te chamar e petaba na túa porta, cando ti lle deixaras ben claro que non o querías volver a ver... Pois ben, desexo cumprido. Xa nunca máis o volverás ver. Á fin e ó cabo, non era un home que merecese a pena. Enleouse comigo sen ningún problema, logo de estar chorando na túa porta. *(pausa)* Era un rapaz tan... superficial, tan... estúpido... Non sei o que lle viches de atractivo para o aturar tanto tempo ó teu carón. *(pausa)* Cando estaba a acariña-lo meu corpo, afogueino coa almofada. Lembro os seus ollos mortos, mirándome fixamente, e a cor moura da súa cara... Se cadra ata saíu nos periódicos, pois o deixei alí abandonado, no cuarto do hotel. *(pausa)* Non o puiden evitar. *(pausa breve)* ¿Ves do que son capaz por ti? ¿Decátaste de que o meu amor por ti si que é verdadeiro, de que o faría todo con tal de facerche ben? ¿¡E AÍNDA ASÍ NON QUERES SE-LO MEU AMIGO!? ¡Paspán! ¡Porco! ¡Estúpido! ¡Non ves máis alá do teu nariz! ¡Non sabes ver un verdadeiro amigo nin aínda o teñas de diante! ¿¡É QUE NON ME VAS A VOLTAR A MIRAR!?

O home que estaba sentado na mesa deixa o periódico, érguese e marcha cara a unha porta que pon “SERVICIOS”. O Home da banquetta érguese e vai tras del. Luz vermella e golpe seco de algo que cae ó chan. Aparece o home da banquetta e marcha pola outra banda.

III

Cuarto de motel. Luz vermella de neon escintilante que entra por unha ventá aberta, onde ondea unha cortina emporcada. Unha cama desfeita, periódicos medio abertos no chan. Vasos e botellas baleiros. Un espello grande, de corpo enteiro, nunha parede. En fronte do espello, unha cadeira.

Aparece o Home do parque e do bar. Sae dun cuarto contiguo -¿o baño?- deixando a porta aberta e a luz acesa. A luz que sae dese cuarto é, xunto co neon intermitente, a única luz que alumea o cuarto de motel. O Home, espido, senta na cadeira perante o espello.

HOME

Ódiate. *(pausa)* Sempre te odiei, dende o primeiro día en que te vin. *(pausa)* Ódiate. Odio a túa cara e o teu corpo. Odio as túas mans, as túas pernas, os teus brazos, os teus pés. Pero sobre todo, por enriba de todo, odio os teus ollos. Odio eses ollos que me miran fixamente, que fitan para min aínda que non me vexa fronte dun espello. Odio sentir a súa mirada que se crava na miña alma, observándome en silencio... *(pausa)* Odio o seu silencio. *(pausa longa. O home chora)* Eu non son malo, eu... non estou tolo, é que... é que non podo evitar facer o que fago... *(pausa)* Sempre lle fago dano á xente que me quere, á xente que me ama e ós que eu amo. Mais eu non son malo. *(pausa longa. O home fita para si detidamente, érguese e palpa o seu corpo perante do espello)* Eu non son ti. Ti es outro, non sei quen es. Non te coñezo. Es alleo a min. ¿Por que me obrigas a facer isto, se eu non quero...? *(pausa)* ¡EU ERA FELIZ ATA QUE TE ATOPEI! Ata que te atopei, perante do espello, fitando para min. *(pausa longa. O home érguese e vai para a porta aberta, entra e sae logo cunha navalla nas mans. Volta sentar na cadeira, perante o espello)* Ben sei do remedio para afastarte de min. *(Mira para a navalla e xoga co seu gume, crava fondamente a navalla nun brazo, e a vota fóra cun xesto de dor. A navalla cae ó chan)* ¡MERDA! ¡Merda! ¿Que demo queres que faga!? ¿Que máis che teño que dar para aplaca-la túa sede de sangue? ¡Xa tes a dos meus amados! ¡Xa tes a miña! ¿Que máis queres? *(pausa longa, o home fita para si no espello)* O que queres é chucharme a alma, non o sangue. O que queres... o que queres é botarme cara ó Inferno e deixarme podreecer entre as súas lapas. Queres que afogue entre os vapores do pecado... dun pecado que eu non cometín. ¡POIS FUCHES TI! ¡Ti, o que me estás a mirar fixamente! ¡Ti, o que fitas inmóbil cara min, sempre aí, espido, acusándome das cousas que ti mesmo me obrigas a facer! Ti, o que me obrigas a lles facer dano ós meus amados. ¡FILLO DE PUTA! *(Colle a cadeira e fai o aceno de a tirar contra do espello, mais a volta pousar no chan. Pausa. O home senta na cadeira)* Mais non nos imos voltar ver. Non máis.

Luz vermella intensa. O home colle a navalla do chan e corta o pescozo. Cae ó chan.

Escuro.